

Indledning

Ved begyndelsen af det tredje årtusind kan vi mærke, at mange igen længes efter at leve et helligt liv. Det afspejles blandt andet af de bøger, der er udkommet de senere år. Bøgerne handler om efterfølgelse, om at være en Jesu discipel, leve et helligt liv, om nådegaverne og kristen tjeneste. Den karismatiske vækkelse og andre bevægelser har lagt vægt på sådanne temaer.

Bibelen taler meget om helliggørelse, vækst og kristenlivets frugt. Det er Guds vilje med os: "For dette er Guds vilje, at I skal helliges." (1 Thess 4,3). Denne bog vil først og fremmest fokusere på det, som giver praktisk hjælp til at leve et helligt liv. Paulus beder for menighederne om, at de må se, hvor rig en arv de har, og hvor overvældende stor Guds magt er hos os, der tror. Han beder også om, at de må blive fyldt af retfærdigheds frugt. En kristen ønsker at leve et liv til Guds ære og til bedste for mennesker. Mange kristne vægrer sig alligevel ved at fokusere på dette. Der er så mange svigt og nederlag. I en travl hverdag har vi for lidt tid til bøn og bibel-læsning. Hvad gør jeg så? Bliver jeg straffet, fordi jeg ikke har tid til Gud i mit liv?

De to første kapitler i bogen omhandler centrale tekster i Bibelen, som taler om vækst og helliggørelse. Det er vigtigt at se, hvad Bibelen siger om dette vigtige tema. Det tredje kapitel er en mere systematisk opsummering af, hvad helliggørelse er, og hvad der virker helliggørende. Her vil vi fokusere på en helhedsforståelse af helliggørelsen. Det er den treenige Gud, der virker forvandlingen i et menneske. Derfor under-

streger vi også, hvordan katekismen på en enkel måde kan være til hjælp for os. Den tredje artikel taler om kirken eller Guds menighed. Den troende vokser som et lem på Guds menighed på jorden.

Bogens anden hoveddel fokuserer på kristenlivet som en vandring eller en rejse. Bibelsk helliggørelse er ikke en specialitet, men en del af vandringen. Gud virker i os og former os, når vi vandrer sammen med ham. En kristen er på rejse her i denne verden. Hvordan får man kraft under modgang? Har man tid til at standse ved kilderne? Er vores kristenliv for forjaget? Vi skal lære at se på modgang i lyset af Guds ord. Det er nødvendigt at kende fjenden og vide, hvilken kamp vi står i. Rejsen er en vandring eller en proces, som også indebærer åndelig vækst. Kristenlivet er utænkeligt uden vækst. Der er tale om en udvikling som menneske og som troende. Der er tale om sejr!

I luthersk tradition har der altid været vækkelses- og fornyelsesbevægelser. Under vækkelserne blev der spurgt efter en levende tro og et liv, der svarede til omvendelsen. Ved flere af vækkelserne blev antallet af kristne stærkt øget. De medførte også fornyelse og skabte et levende kristenliv. Nogle forfattere og forkyndere har haft stor betydning for mange kristne både i deres egen tid og senere. Mange er blevet fornyet i deres kristenliv gennem denne litteratur. Vi vil fokusere på nogle kendte forfattere i den sidste del af bogen. Vi har udvalgt nogle her, der står i den lutherske tradition.

Vi har en arv at føre videre. Vi længes efter vækst og nyt liv. Vi er Kristi brev i verden, det er meningen, vi skal bære frugt. Kristen vækst betyder en indre forvandling. Det er hjertet, der skal forandres. Samtidig skal det indre liv give sig udslag i en ændret holdning og handling. Fokus på socialt engagement og tjeneste i Guds rige hænger nøje sammen med et rigt indre liv. Et liv i sejr betyder et liv i kærlighed til Gud og næsten. Det er et liv i kamp mod de onde kræfter i verden.

Grundlaget for kristen vækst og helliggørelse

RELIGIØS ELLER KRISTEN?

"Gå hen og lær, hvad det vil sige: 'Barmhjertighed ønsker jeg, ikke slagtoffer.' Jeg er ikke kommet for at kalde retfærdige, men syndere." (Matt 9,13). Man kunne have troet, at Jesus ville have sat ind på at forny det religiøse liv i sin tid, men Jesus påbegyndte i stedet en helt ny bevægelse. De religiøse ledere blev hans modstandere. De kritiserede ham, fordi han var sammen med toldere og syndere. Det er ved en sådan anledning, Jesus svarer farisæerne på denne måde.

Med ordene "barmhjertighed ... ikke slagtoffer" peger Jesus på noget helt centralt. I denne sammenhæng står "slagtoffer" for det, som mennesket kommer til Gud med. Offeret til Gud er et agtværdigt liv, et liv, som var bedre end andre menneskers. Offeret omfattede også faste, bøn og tiende (Luk 18). Farisæerne var nået langt på denne vej. De havde detaljerede regler for, hvordan de skulle leve. Det demonstrerede de også for andre ved at stille sig op på gadehjørnerne for at bede. Folk skulle se nødvendigheden af et fromt og godt liv. De lagde vægt på bibellæsning og bøn. Oven i dette regnede de også med, at de havde brug for, at Gud tilgav dem synder. Jesus siger om disse prægtige mennesker, at de ikke blev retfærdige. Han kaldte dem endda øgleyngel og hyklere. I Bibelen menes der ikke, at den slags offer er helliggørelse. Deres religiøse liv var fokuseret på menneskelig stræben, selv om de også regnede med, at de havde behov for Guds hjælp.

Disse mennesker blev bedt om at lære, hvad der ligger i et andet udtryk: miskundhed eller barmhjertighed. Ordet kan også betyde venlighed eller medlidenhed. Ordet er centralt i Bibelen og har stået centralt i den kristne menighed op gennem tiderne. Vi kender ordet fra liturgien og fra salmer: Kyrie eleison – Herre, forbarm dig. Det er Guds miskundhed, der står i fokus, når vi bruger dette ord. Guds miskundhed er uforskyldt, det er en parallel til Guds nåde.

Frelsen kommer først og fremmest til os gennem Guds miskundhed: " ... frelste han os, ikke fordi vi havde gjort retfærdige gerninger, men fordi han er barmhjertig." (Tit 3,5). Ingen kan leve et helligt og gudfrygtigt liv uden at have del i Guds miskundhed. Derfor siger Jesus til disciplene: "For jeg siger jer: Hvis jeres retfærdighed ikke langt overgår de skriftkloges og farisæernes, kommer I slet ikke ind i Himmeriget." (Matt 5,20). Fejlen dengang var – og i dag er – at nogle mennesker regner med at opnå deres egen retfærdighed uden at have brug for den retfærdighed, Gud har beredt i Kristus.

Men også i det kristne liv har dette ord en speciel betydning. Jesus siger, at han ikke har behag i offer, men i barmhjertighed. Kristenlivet er ikke først og fremmest en fremvisning af, hvad jeg kan præstere. Profeterne var også optaget af dette:

"... mit offer, Gud, er en sønderbrudt ånd,
et sønderbrudt og sønderknust hjerte
afviser du ikke, Gud." (Sl 51,19).

Slagtofre og brændofre var foreskrevet i loven. Men disse ydre forordninger kunne ikke forandre menneskehjertet. Gud var interesseret i mennesker, der var fattige i sig selv. I den nye pagt gælder det alle, der tager imod Jesus som deres frelser. Det er dem, hvis liv er "gået fallit". Gud viser miskundhed mod syndere og dem, der ikke har noget at komme med. I sig selv har de kun synd, nød og fattigdom.

Jesus lærer os også, hvordan barmhjertigheden skal give sig udslag i vores liv. Og igen er det ved et møde med dem, der ville retfærdiggøre sig selv. Vi kender godt fortællingen om den barmhjertige samaritaner (Luk 10). Det var én, der ville retfærdiggøre sig selv, der fik den fortælling at høre. De, der havde det som en pligt at udøve barmhjertighed, gjorde det ikke. Barmhjertighed i bibelsk sammenhæng er noget, der kommer indefra. Det udspringer af et nyt liv. Bibelen bruger ofte udtrykket frugt. Vi skal opfordre og formane hinanden til barmhjertighedshandlinger. Vi skal alle gøre meget på det menneskelige plan. Når Guds ord taler om mis-kundhed, fokuseres der på Guds gerning. Gud skaber nyt liv hos mennesker, der tager imod Jesus. Gud virker også ved sin ånd i sådanne mennesker. Guds ord berømmer de gerninger, der strømmer ud fra det nye liv. Der skal komme strømme af levende vand fra dem: "Den, der tror på mig, skal det gå, som Skriften siger: 'Fra hans indre skal der rinde strømme af levende vand.'" (Joh 7,38). Paulus taler om ham, der gør os i stand til at leve et nyt liv: "Ikke at vi af os selv duer til at udtænke noget, som kom det fra os selv; at vi duer til noget, skyldes Gud, som også har gjort os duelige til at være tjenere for en ny pagt, ikke bogstavens, men Åndens; for bogstaven slår ihjel, men Ånden gør levende." (2 Kor 3,5-6).

Det er dette, der har med helliggørelse at gøre. Der er ikke tale om menneskelig stræben. Der er tale om, at Gud selv tager bolig i os, Helligånden tager bolig i os. Der er skabt noget nyt, ja, alt er blevet nyt. Her er kilden til et helligt og gud-frygtigt liv, og så skal vi leve ved denne kilde og de bække, der giver os næring. Vi vil se lidt på disse kilder senere.

Viljen er svag

"Så afhænger det altså ikke af menneskers vilje eller stræben, men af Guds barmhjertighed." (Rom 9,16). I forhold til helliggørelse er der også tale om viljen. Loven bruges til at vise

os Guds vilje. Men en kristen bruger loven allerbedst, "når han i samvittigheden er allermest fri af loven, dens domme og trusler", og når han er "allermest vis og glad i troen, allermest anser Kristi retfærdighed for fuldt tilstrækkelig for Gud, for da er hans hjerte mest varm, barnlig, taknemlig og villig til at gøre hele Guds vilje; da tænker han med de rene-
ste hensigter på, hvorledes han skal være sin Gud til behag, og da er loven en kær vejleder" (Rosenius).

I verset, vi ser på, er der brugt to nutidsformer. Der er tale om dem, der stadig bruger viljen (vil) og løber (stræben). Her er der ikke tale om egenskaber hos mennesket, som gør, at det kan forbedre sig. Det er Gud, der må udføre værket, alt afhænger af Guds miskundhed. Også i Gal 5,6-7 er der tale om at løbe eller anstrenge sig. Galaterne havde løbet godt, men så skete der noget. De var kommet bort fra sporet, der var nogen, der havde overtalt dem, de ville fuldende i kød, ved lovgerninger. Men den, der holder sig til lovgerninger, er skilt fra Kristus. Åndens værk sker ved, at mennesker hører troens ord forkyndt. Troen er virksom i kærlighed. Det er det nye liv, der skal have næring. Det gamle menneske har ikke nogen god vilje eller kraft til det gode. Ved at søge forbedring af det gamle menneske har de forkastet Kristus. Den kristne indbydes hver dag til at regne med Guds miskundhed over sit liv. Der er tale om en hel og fuld tilgivelse og en fri samvittighed.

Paulus bruger også ordet "løbe" (anstrenge sig) andre steder. "Ved I ikke, at de, der er med i et løb på stadion, alle løber, men kun én får sejrprisen? Løb, så I vinder den!" 1 Kor 9,24. En kristen har et mål med sit liv, han kan sammenlignes med idrætsmanden, som vil vinde en pris. Her er der ikke tale om, at det vigtigste er at deltage, her er der tale om at vinde sejr. Paulus gør alt for evangeliets skyld, og dette for at han selv skal få del i det. Han er blevet svag for de svage, ja, alt for alle. Hvad indebærer det? Han siger noget

om det i v 25-27. For det første er han afholdende i alt – for at vinde en uforgængelig krans. Desuden tvinger han sin krop til at lystre. Der er tale om at afholde sig fra og undertvinge det gamle menneske. Hans Nielsen Hauge siger det sådan: "Ingen kan fornægte sig selv af egen kraft, men når Kristi kærlighed udøses i vort hjerte, så agter man alting for skade og skarn, så man kan vinde Kristus."¹ Dette går igen i Hagues skrifter. Der er en mistro til egen kraft, netop derfor er brugen af Guds ord så vigtig. Man skal læse og høre og grunde over Guds ord. Desuden skal man øve sig i at betragte Kristi kærlighed. Det er så vigtigt at blive gennemsyret af Guds ord. Kristus må vinde skikkelse i os. Vi skal opøve orden og disciplin på dette område. Andre ting bør sættes til side, for at det nye liv kan få næring og vokse.

DET KRISTNE SINDELAG

"Hvis da trøst i Kristus betyder noget, hvis kærlig opmuntring, hvis Åndens fællesskab, hvis inderlig medfølelse betyder noget, så gør min glæde fuldstændig ved at have det samme sind, ved at have den samme kærlighed, med én sjæl og ét sind. Gør intet af selviskhed og heller ikke af indbildskhed, men sæt i ydmyghed de andre højere end jer selv. Tænk ikke hver især på jeres eget, men tænk alle også på de andres vel. I skal have det sind over for hinanden, som var i Kristus Jesus!" (Fil 2,1-5).

Det vigtigste ved det, der sker med os som kristne, foregår i sindet, i vores indre. Der sker en forandring, en forvandling: "Og tilpas jer ikke denne verden, men lad jer forvandle, ved at sindet fornyes, så I kan skønne, hvad der er Guds vilje: det gode, det som behager ham, det fuldkomne." (Rom 12,2).

I Filipperbrevet læser vi om det, der kendetegner en kristen, nemlig opmuntring, fællesskab og medfølelse, også enheden er fremhævet. Vis enighed, stå sammen i kærlighed, vær ét i sjæl og sind. Ud fra sådanne ord i Bibelen kan der

være fare for, at kristne prøver at vise en overfladisk enighed, hvor nogle undlader at sige deres mening for at hindre uenighed. Men sagen er ikke løst med det, for så er ordet misforstået. Her er der tale om at være ét i sjæl og sind. Og det gælder sandheden og tilhørsforholdet. Vi er ét i Kristus, og det betyder, at vi er brødre og søstre, men brødre og søstre kan også være uenige. Enheden har også med Guds vilje at gøre. Vi forsøger at finde den løsning og den vej, der er i overensstemmelse med Guds vilje. Hvis vi ønsker og beder om at blive ledet af Gud, sker det, at vi må give slip på vore egne meninger. Vi skal give afkald på tom ære.

Det nye sind står som en kontrast til verdens sindelag, som er det gamle menneskes sindelag. Der er selvhævdelse en hovedsag. Ordet "selvhævdelse" kan også oversættes med partiånd eller med stridslust. Verbet betyder at skændes. Det er udtryk for, at jeg og mit kommer først. Der er tale om et partisind, der ikke går af vejen for at strides. Vi ser, at dette desværre også er aktuelt i kristne kredse. Det gælder i vores land, og det gælder i lande med stærke etniske modsætninger, og det skaber let splid også i kirken. Det står i skarp kontrast til "fællesskab i Ånden". Desværre er også kristne præget af den nuværende verden. Guds ord taler også ind i sådanne situationer.

Vi advares også imod at søge tom ære, en ære uden indhold. Mange mennesker roser sig af ydre ting (2 Kor 5,12). Man kan blive æret af mennesker, uden man er det værd. Vi skal først og fremmest søge at give Gud ære, han er den, der skal æres. Desuden skal vi leve sådan, at han bliver æret ved vores liv. Vi skal søge at gøre de gerninger, der er ære værd. Gud har æren for det gode, han får udvirket gennem os. Og vi skal ære hinanden (1 Pet 2,17 og 3,7). Kappes om at ære hinanden, siger Guds ord.

Hvad skal så præge det nye sindelag? Jo, ydmyghed og det at sætte andre højere end sig selv. Enkelt? I opbyggelseslit-

teraturen er der få dyder, der bliver understreget mere end ydmyghed. Vi møder vanskeligheden ved dette hele livet igennem. Det er stolthed, der hindrer mange mennesker i at omvende sig. Farisæeren, der var i templet for at bede, havde ikke nogen ydmyg holdning, så han gik ikke retfærdiggjort hjem. Den ydmyge bøn lyder sådan: Gud, vær mig synder nådig. Men også i menigheden, som her er emnet, er der meget hovmod. Mange småting bliver store på grund af hovmod. Mange sager føres med stor iver, fordi det drejer sig om, at jeg og mit parti vinder. Ydmyghed og kærlighed hører sammen. Ydmyghed har at gøre med at se de andre og anerkende dem. Ydmygheden overlader også dommen til Gud. Som kristne kender vi ikke længere hinanden efter kødet, men vi kender hinanden som tilgivne syndere. Det fører til overbærenhed og broderkærlighed.

Ydmyghed betyder også, at vi sætter de andre højere end os selv. Det kan forekomme let i forhold til nogle mennesker. De er dygtige og veluddannede, de fører et pænt liv og er i en god position, men formaningen er generel. Det betyder, at vi skal respektere alle mennesker, og det gælder også "samaritanere" og "hedninger", toldere og syndere. Jesus viser med sit liv, hvem han valgte at være sammen med, og hvordan han viste dem respekt. Han havde fællesskab med dem. Han vovede at være sammen med spedalske og at røre ved dem. Han gav sig tid til at være sammen med den syndige kvinde i Samaria. Jøderne plejede ikke omgang med samaritanerne, men Jesus gik på tværs af sådanne holdninger. Han indlod sig endog med mennesker fra besættelsesmagten, med tolderne. Han fulgte stort set skikkene i sit land, men han nedbrød alle grænser, som satte andre udenfor eller nedgjorde dem.

Rækken af formaninger slutter med en foreløbig konklusion: Lad det samme sind være i jer, som var i Kristus Jesus. Det er først og fremmest et spørgsmål til os. Du har valgt Kristus og vil leve sammen med ham. Er du villig til at lade

hans sindelag være rådende i dit liv? Er du villig til at give afkald på det gamle menneske? Er du villig til at sige nej til at leve på verdslig vis? At svare ja her betyder kamp. Vores gamle menneske er ikke villigt til at sætte andre højere end os selv. Vi står foran et principielt valg, et valg for hverdagen. Ja, jeg vil følge Jesus og forsage Djævelen og alle hans gerninger. Mange kristne vil af hjertet bekende dette. Men så kommer hverdagen, hvor vi oplever, at vores vilje er svag. Paulus vidste dette og fortsætter i vers 6 i Fil 2. Dette vers kan ikke skilles fra det foregående, versene er knyttet nøje sammen, og det er gjort helt bevidst. Vers 5 slutter med Kristus Jesus, og næste vers begynder med et henvisende stedord, der viser tilbage til Jesus: han, som ...

Paulus ved, at læserne har sagt ja til Jesus, de vil følge ham. Det betyder at have det sindelag, som han havde. Så maler han Kristus for vore øjne. Jesus er vores forbillede, vi skal ligne ham. Men der er ikke tale om en ydre efterligning. Han skal indprentes i vore hjerter, han skal vinde skikkelse i os, og det er en proces. Vi skal leve sammen med Jesus, og det indebærer at leve i ordet, så det kommer til at præge os.

Jesus-meditation sigter på at lade fortællingerne om Jesus præge os. Vi går sammen med Jesus gennem evangelierne, så vore tanker forandres. Vi kan ikke forsvare denne verdens tankegang, når Jesus siger og viser os noget andet. Lidt efter lidt forandres også vores sind og vore hjerter. Den, der ser på Jesus som i et spejl, bliver forvandlet. Men der er ingen grund til hovmod, for vi kommer så sørgeligt til kort. Det gamle menneske med sin selvished er der stadigvæk. Når vi går ind i denne kamp, vil synden vise sig endnu mere. Når vi ser vores liv i lyset af det liv, Jesus levede, har vi ikke noget at rose os af. Men midt i denne kamp skal vi alligevel have stor frimodighed, for det er Gud, der er virksom. Vi får lov til at tjene Gud, sådan som vi er nu. Han kan bruge sådan nogle som os (Rom 7,25).

Skal jeg arbejde på min frelse?

”Derfor, mine kære, I, som altid har været lydige: Arbejd med frygt og bæven på jeres frelse, ikke blot som da jeg var til stede, men endnu mere i mit fravær. For det er Gud, der virker i jer både at ville og at virke for hans gode vilje.” (Fil 2,12-13).

Nogle mennesker understreger Guds værk på en sådan måde, at formaningen mister sin aktualitet. Andre vil lægge vægten fuldstændigt på det, vi selv skal gøre. Der kan være en tendens til, at man understreger det ene så stærkt, at man glemmer det andet. Nogle siger, at når Gud er den, der virker, så kan man bare slå sig til ro og sige tak. Var det sådan, Paulus mente det? Var den første del om at arbejde bare et mundheld? Eller ville han sige noget praktisk til dem? Han ønsker, at de skal vokse som kristne. Hvad betyder det i praksis for dem? Og hvad betyder det for os?

Her står verbet at arbejde, praktisere eller fuldføre i imperativ (bydeform), en opfordring eller en formaning. Der er tale om lydighed. Paulus siger ikke, at de skal anstrenge sig, som det gamle menneske ville gøre det. For at de ikke skal misforstå noget, tilføjer han: For det er Gud, der virker. Og det gælder både viljen og udførelsen. Men formaningen står der alligevel, og med den menes lydighed og arbejde. Der er tale om at fuldføre noget, realisere noget i praksis. Det er det nye liv, gudslivet, der skal realiseres. Kristus skal åbenbares i os. Vi skal lade dette liv komme til, stille lemmerne til rådighed, afstå fra noget for at lade det nye liv vokse frem.

I Efeserbrevet 6,13 er ordet ”arbejde” (katergadsomai) brugt i forbindelse med at tage Guds fulde rustning på. Det er ikke gjort én gang for alle, det er en daglig proces, og kun når det gøres, er vi rustet mod Satans angreb. En, der har været kristen i 50 år, må stadig bekende sin svaghed og ty til Kristus. Vores svaghed driver os til Kristus. Lovens ord vil få os til at løbe hen til korset. Og det samme skulle også drive os

ind i ordet, bønner og de helliges samfund. Vi sætter noget til side for at vinde Kristus og blive fundet i ham. Den, der er svag, har brug for rustningen. Vi giver plads til ham, som virker i os både at ville og virke efter hans behag. En kristen kan også sige nej til det, Guds ånd minder om. Han kan fortsat vælge verden og sit gamle jeg. Omvendelsen betyder ikke, at kampen er slut.

Det er vigtigt at se sammenhængen i Fil 2. Vi har set formaningen om at have Kristi sind: "I skal have det sind over for hinanden, som var i Kristus Jesus." (Fil 2,5). Så følger de kendte ord, som er blevet kaldt en Kristus-hymne. Det er ved at betragte ham, forvandlingen sker. Når hans billede dannes i os, sker der noget med os. Vi skal lære at give afkald på noget og ydmyge os.

Lad os igen standse ved dette om at lade Kristi sind være i os. Vi skal møde mennesker med Kristi sindelag, og som kristne ønsker vi dette. Men ofte skuffes vi over os selv, for selv viljen svigter. Vi handler slet og ret ud fra det gamle menneske, ofte uden at tænke over det. Vi reagerer med vrede, misundelse, hovmod osv. "... Jeg elendige menneske!" siger Paulus, og han fortsætter: "Med mit sind tjener jeg da Guds lov, men med kødet syndens lov." (Rom 7,25). Hvordan er balancen her? I Filipperbrevet opfordres vi til at få Kristi sind ved at betragte ham. Kristus skal males for vore øjne. Her er der lagt vægt på Kristus som tjener: "... men gav afkald på det, tog en tjeners skikkelse og blev mennesker lig; og da han var fremtrådt som et menneske ..." (Fil 2,7). Han ud-tømte sig selv (gav afkald på det) og påtog sig en tjenerskikkelse. Det står der om Jesus, og det står som et forbillede for os. Der er noget, vi skal tømmes for (det gamle menneske), og der er noget, vi skal fyldes med, noget, vi skal tage på os. Vi skal stille os til rådighed som tjenere for retfærdigheden. Vi skal erkende, at det er noget, der skal ske med en kristen. Men lad os standse ved dette igen: Kristus malet for vore

øjne. Vi får en formaning, og så får vi denne Kristus-hymne. Vi skal betragte ham. Når vi bliver fyldt af Kristus, må noget vige.

Nogle mennesker kalder sig Thomas-kristne. De skal følge en enkel trepunktsregel. Den anden regel er at praktisere Jesus-meditation dagligt. Man skal fordybe sig i Jesu liv særligt ud fra evangelierne, "og hensigten er, at discipelen skal kunne tage imod en grundlæggende Kristus-erfaring og hver dag leve sit liv sammen med Mesteren."² Den, der ser på Kristus som i et spejl, bliver formet efter hans billede.

MENNESKER I MØDET MED EN HELLIG GUD

Gud er skilt fra al synd og alt urent: "... for at I kan skille helligt fra uhelligt og urent fra rent." (3 Mos 10,10).

Ordet hellig betyder udskilt, sat til side til speciel brug. Sådan var det for eksempel med redskaberne i templet. De var helliget Herren, sat til side til kun at bruges for ham. Ordet hellig betyder også ren. Det peger også på noget, som man frygter. I andre religioner taler man om, at det hellige er "tabu" eller forbudt område. Den, der bryder dette, rammes af ulykke, ofte med døden til følge. Også Bibelen har dette aspekt med:

"Han har udfriet sit folk,
han har sluttet sin pagt for evigt.

Hans navn er helligt og frygtindgydende." (Sl 111,9).

Den hellige Gud er også dommeren, han er den, som kan kaste i Helvede. Han strider mod alt det, der vil vanhellige hans navn. Han kæmper mod dem, som kæmper mod hans folk. Egyptens stærke hær omkom, da den forfulgte Israels folk.

Ordet hellig er også knyttet til retfærdighed. Han viser sin hellighed ved at være retfærdig. Hellighed er ikke kun noget åndeligt, noget ubestemmeligt, det har med renhed og retfærdighed at gøre. Gud vil retfærdighed og hader uret. "... men Hærskarers Herre ophøjes ved dommen, den hellige

Gud helliges ved retfærdighed." (Es 5,16). Han er de fattiges forsvarer, han hader undertrykkere.

Moses møder den hellige Gud tidligt i sit liv: "... det sted, du står på, er hellig jord." siger Herren. (2 Mos 3,5). Det er Herren, der åbenbarer sig for Moses. Men dette gælder ikke kun i specielle situationer. Den, der vandrer sammen med Herren, er altid på hellig grund. "For jeg er Herren jeres Gud; I skal hellige jer og være hellige, for jeg er hellig." (3 Mos 11,44).

Sådan bliver der sat en stopper for tanken om al selvlavet kristendom. Vi kan ikke gøre os bare nogenlunde egnede til at være Guds børn. Det er umuligt at være et Guds barn uden omvendelse og uden at blive rensset i Jesu blod. Den hellige Gud tåler ikke den mindste synd. Det er som at komme frem for Gud i snavset tøj. Den, der er helliget, er det i alle forhold og til alle tider. En kristen er taget til side for at tjene Gud. "I [skal] være hellige i hele jeres livsførelse." (1 Pet 1,15).

Det er dette, Matias Orheim siger så fint i sangen "Hverdagskristen vil jeg være". Vores liv som kristne skal afspejle himlen og Guds hellighed. "At tage skoene af" er et udtryk for ærefrygt. Vi er bevidste om, hvem vi er sammen med. Det er en fin tanke at have med sig i hverdagen. I Salmernes Bog udtrykkes vores forhold til den hellige Gud med ordet frygte eller skælve. Som det er med blade i vinden, sådan er det med os over for en hellig og almægtig Gud: "... kast jer ned for Herren i hans hellige majestæt, skælv for ham hele jorden!" (Sl 96,9). Herrens navn er stort og vækker ærefrygt (Sl 99,3). Jeg er i Guds nærhed, Gud færdes iblandt os, han ser vores liv, der skal ikke kunne findes noget urent der. "For Herren din Gud drager med i lejren for at give dig sejr og overgive dine fjender til dig. Derfor skal din lejr være hellig. Han må ikke få noget skændigt at se hos dig, så han vender sig fra dig." (5 Mos 23,15). Den, der vil komme frem for Gud, skal bøje sig (Sl 99,9). Det er måske sådanne ord, der har medført, at nogle

bøjer knæ, når de beder. I en by i Ukraine lå der på bænken sammen med sangbøgerne et stykke tøj, der blev brugt til at knæle på.

At være hellig betyder, at vi har valgt retfærdigheden. Som kristne kan vi ikke forsvare at gøre uret. Vi kan ikke forsvare at leve med egoisme og selviskhed, vi har forpligtet os på noget andet. Vi har forstået, at helliggørelse hænger nøje sammen med syndernes forladelse og Guds nåde. Vores liv skal være præget af en længsel efter at leve et helligt og retfærdigt liv. Vi skal lade lyset falde ind over vores misundelse, had, egoisme, overlegenhed osv. Vi skal hungre og tørste efter retfærdigheden (Matt 5,6).

Gud er nær hos os hele tiden, og sådan er det hver dag. Alligevel taler Guds ord og Guds bud om en speciel dag, hviledagen: "Husk sabbatsdagen og hold den hellig." (2 Mos 20,8). Den er givet for vores skyld, vi skal få lov til at hvile både legeme og sjæl. I ordet her ser vi, at Israel blev bedt om at holde en hellig festforsamling denne dag (2 Mos 12,16). De havde mange slags samlinger, men denne her var særlig, den var sat til side for Gud. De kom på en speciel måde ind foran hans hellige ansigt. Der var endog dødsstraf for at arbejde på hviledagen (2 Mos 35,2).

Et helligt folk

Som Guds børn er vi et helligt folk. "I skal være et kongerige af præster og et helligt folk for mig. Dette er, hvad du skal sige til israelitterne." (2 Mos 19,6 - sml. 1 Pet 2,9). Paulus skriver til de kristne menigheder og kalder dem hellige. Johannes Døber taler om ham, der skal døbe med Helligånden og ild: "Jeg døber jer med vand til omvendelse; men han, som kommer efter mig, er stærkere end jeg, og jeg er ikke værdig til at bære hans sko. Han skal døbe jer med Helligånden og ild." (Matt 3,11). Det er vigtigt og noget meget fint, at Guds folk er et helligt folk. Vi er organisk knyttet sammen med

ham, der er hellig. "Er førstegrøden hellig, er dejen det også. Er roden hellig, er grenene det også." (Rø 11,16).

Vi hører, at Helligånden kommer til almindelige mennesker. "Englen svarede hende: 'Helligånden skal komme over dig, og den Højstes kraft skal overskygge dig. Derfor skal det barn, der bliver født, også kaldes helligt, Guds søn.'" (Luk 1,35). Når Helligånden tager bolig i et menneske, får det kraft. Sådan var det også med disciplene, og det siges også generelt om kristne (ApG 1,8). Helligånden er knyttet til troen. Det er kun dem, der tror på Guds ord og evangeliet, der får Ånden. Det er et vigtigt aspekt at tage med, når vi taler om os kristne som hellige. Vi er ingenting i os selv, for vi er urene og uværdige, vi er syndige.

Der er et ord af Jesus, som kan belyse forholdet mellem os og den hellige Gud: "I blinde, hvad er størst, offergaven eller alteret, der helliger den?" (Matt 23,19). Sådan er det også med os. Det er vigtigt at fokusere på ham, som gør os hellige.

Helligånden kommer til os i dåben. Han kommer til den, der tror. Der er også tale om at blive fyldt af Helligånden. Ole Hallesby siger det sådan: "Nu er der mange, der ønsker, ja, beder om Åndens fylde uden at opleve den. Det er alvorligt. Men endnu mere alvorligt er det, at der er mange kristne, der ikke beder om at blive fyldt af Ånden ..." og videre: "De får Ånden, men de fyldes ikke, for de tåler ikke Åndens ild. De forventede Åndens fylde som en følelse af overjordisk lykke og befrielse fra al åndelig kamp og strid. Men Ånden kom netop for at sætte denne kamp på spidsen. For at overbevise om synd og spørge den troende, om han er villig til at bryde med alt det, han nu ved det nye lys fik at se. Aldrig føler den troende sig så ulykkelig, som når Ånden får overbevist ham om hans hjertes synd ... Da vil han fylde dig med den ydmyge glæde over, at Jesus er død for dit fordærvede hjerte, og at du bare behøver at udlevere det til Åndens ild, så ofte som du mærker dets modstand mod Gud."³

Gud vil gerne fylde os med sin ånd, men hos os er der også tale om en forventning, ja, kundskab om Ånden. "Fik I Helligånden, da I kom til tro?" De svarede: 'Vi har ikke engang hørt, at der er en Helligånd.'" (ApG 19,2). Gud ved, hvad vi behøver, før vi beder, og alligevel er der tale om forventning, hunger og tørst. De, der har denne tørst, er salige, siger Guds ord. Vi kommer ikke her ind på forskelle i læren, men i pinsemissionen har man været bevidst om dette. Der fokuserer man på Ånden, Åndens fylde og Åndens gaver. Gud har også givet disse gaver til mange der.

Vi skal være bevidste om, at vi er hellige. Når vi lægger os selv og vore lemmer frem for Gud, er det for at gøre en tjeneste i templet. "Så formaner jeg jer, brødre, ved Guds barmhjertighed, til at bringe jeres legemer som et levende og helligt offer, der er Gud til behag – det skal være jeres åndelige gudstjeneste." (Rom 12,1). Vores liv bliver en gudstjeneste i overensstemmelse med Guds gode vilje (sml. 1 Kor 3,17). Vi skal være indstillet på at være hellige både til krop og sjæl (1 Kor 7,34). Når det siges, at vi er et helligt præsteskab, gælder det almindelige kristne. Der er ikke tale om et specielt præsteskab, men at alle troende er præster. "... lad jer selv som levende sten bygges op til et åndeligt hus, til et helligt præsteskab, der bringer åndelige ofre, som takket være Jesus Kristus er kærkomne for Gud." (1 Pet 2,5).

Paulus tør stille sig selv op som et mønster for os: "I selv, og Gud, er vidner på, hvor fromt, retskaffent og uangribeligt vi færdedes blandt jer, som tror." (1 Thess 2,10). Hellig, retskaffen og uangribelig er ord, han bruger om sit liv.